

Briselē, 2024. gada 28. novembrī
(OR. en)

16368/24

COH 75

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2024. gada 28. novembris
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	15498/24
Temats:	Kohēzijas politikas nozīme demogrāfisko problēmu risināšanā ES – Padomes secinājumi (2024. gada 28. novembris)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par kohēzijas politikas nozīmi demogrāfisko problēmu risināšanā ES, kurus Padome (Vispārējās lietas/kohēzija) apstiprināja 4062. sanāksmē, kas notika 2024. gada 28. novembrī.

Padomes secinājumi par kohēzijas politikas nozīmi demogrāfisko problēmu risināšanā ES

TĀ KĀ:

- 1) 2023. gada 6. oktobra Granadas deklarācijā nepieciešamība pievērsties demogrāfisko problēmu risināšanai ir uzsvērtā kā daļa no centieniem, lai izveidotu spēcīgāku, dinamiskāku, konkurētspējīgu un saliedētu Eiropu mainīgā pasaulē, vienlaikus ievērojot Eiropas vērtības un principus, pamattiesības, demokrātiju un tiesiskumu;
- 2) Eiropas Komisijas paziņojumā “Demogrāfiskās pārmaiņas Eiropā: rīkkopa rīcībai” uzsvērtā nepieciešamība dalībvalstīm (un ES līmenī arī Komisijai) attiecīgajos politikas priekšlikumos un vajadzības gadījumā tiem pievienotajos ietekmes novērtējumos iekļaut ar demogrāfiju saistītas bažas;
- 3) Eiropas Komisijas paziņojumā “Talantu izmantošana Eiropas reģionos” ir izcelts problēmu kopums, kas ir aktuāls reģionos, kurus visvairāk skar pašreizējās demogrāfiskās pārmaiņas, jo īpaši reģionos, kas nonākuši talantu attīstības strupceļā (no tiem vairākums – mazāk attīstīti reģioni), un reģionos, kuriem draud nonākšana šādā strupceļā, kā arī ir izcelti saistītie jaunu un augošu teritoriālo atšķirību riski ES;
- 4) Padomes secinājumos “Demogrāfisko pārmaiņu pārvaldība Eiropā” uzsvērts, ka ir nepieciešama turpmāka rīcība, lai pārvaldītu demogrāfiskās pārmaiņas: saistībā ar turpmākajām diskusijām par Savienībai stratēģiski tik svarīgo tematu ir nepārtraukti jācenšas atspoguļot demogrāfiskās pārmaiņas un to ietekmi uz konkurētspēju, cilvēkkapitālu un līdztiesību;

- 5) Padomes secinājumos par kohēzijas politiku, Padomes secinājumos par kohēzijas politikas nākotni un Padomes secinājumos par paziņojumu attiecībā uz 9. kohēzijas ziņojumu ir uzsvērtā digitālā un zaļā pārkārtošanās un demogrāfiskās pārmaiņas, ar ko saskaras Savienība, kā arī tajos uzskaitītās pašreizējās un jaunās problēmas,

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME

- 6) APSTIPRINA, ka demogrāfiskajām problēmām ir izšķiroša nozīme visu ES reģionu un iedzīvotāju nākotnes veidošanā un tās var būtiski ietekmēt ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, kā arī ES noturību un konkurētspēju kopumā, iespējami palielinot atšķirības starp reģioniem un to iekšienē;
- 7) ATZĪST, ka kohēzijas politika ir bijusi viens no svarīgākajiem ES instrumentiem demogrāfisko problēmu risināšanai, atbalstot gan seku mazināšanas, gan pielāgošanās pasākumus, jo īpaši ar Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) starpniecību ieguldot cilvēkos, cilvēkkapitālā, sociālajā iekļaušanā un sociālajā inovācijā un ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) starpniecību ieguldot taisnīgā ekonomikas transformācijā un atdzīvināšanā, inovācijā un digitalizācijā, kā arī ilgtspējīgā infrastruktūrā un pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā reģionos;
- 8) UZSVER, ka demogrāfisko problēmu politiskajiem risinājumiem būtu jāatbilst Eiropas Savienības stratēģiskajām prioritātēm, vienlaikus balstoties arī uz vietējiem un reģionālajiem apstākļiem, kā arī šie risinājumi būtu jāizstrādā un jāievieš, aktīvi iesaistot valsti, reģionālās un vietējās iestādes. Ņemot vērā arī to, ka demogrāfiskās problēmas vienādi neietekmē visas nozares, UZSKATA, ka kohēzijas politikai tādēļ arī turpmāk vajadzētu ieņemt būtisku lomu šo problēmu risināšanā, izmantojot integrētas konkrētai vietai un iedzīvotājiem pielāgotas stratēģijas saskaņā ar subsidiaritātes principu, partnerības principu, daudzlīmeņu pārvaldības un dalītas pārvaldības principu;

- 9) UZSKATA, ka, lai efektīvi risinātu demogrāfiskās problēmas, ir nepieciešama holistiska pieeja un visaptverošs pasākumu kopums saskaņā ar kohēzijas politiku, jo īpaši mazāk attīstītos reģionos, lai stiprinātu reģionālo konkurētspēju un noturību, noturētu talantus un novērstu intelektuālā darbaspēka emigrāciju, kā arī novērstu prasmju trūkumu tādā veidā, kas nodrošina ilgtermiņa ilgtspējīgu izaugsmi un sociālo iekļaušanu visos ES reģionos, kā arī ir nepieciešamas attiecīgas strukturālās reformas, kas saskaņotas ar dalībvalstu prioritātēm un atbalstu administratīvo spēju stiprināšanai;
- 10) tādēļ UZSVER, ka kohēzijas politikā ir svarīgi īstenot gan ESF+, gan ERAF pašreizējos konkrētos mērķus; AICINA Komisiju izpētīt turpmākas nākotnes atbalsta jomas, kas ir būtiskas ar demogrāfiskajām pārmaiņām saistīto problēmu risināšanai;
- 11) UZSVER, ka, ņemot vērā visaptverošas pieejas trūkumu, saskaņā ar kohēzijas politiku sniegtais atbalsts demogrāfisko problēmu risināšanai joprojām ir sadrumstalots; AKCENTĒ TO, ka visaptverošas teritoriālās attīstības stratēģijas varētu risināt arī demogrāfiskās vajadzības un problēmas; tādēļ AICINA Komisiju apsvērt iespēju uzlabot sinerģijas starp kohēzijas politikas fondiem pēc 2027. gada, tostarp, stiprinot integrētas teritoriālās pieejas;
- 12) AKCENTĒ TO, ka integrētāka kohēzijas politikas pieeja nākotnē arī uzlabotu ES centienus atzīt un risināt gan demogrāfisko pārmaiņu ietekmi, gan šo problēmu iespējamo ietekmi uz zaļo un digitālo pārkārtošanos;
- 13) ATGĀDINA, ka šie secinājumi neskar sarunas par daudzgadu finanšu shēmu pēc 2027. gada.
-